

Kijkpunten: De verdwenen dorpen Sier, De Blieke en Koudenburg

1. Commandeurshuizen

In de 17e en 18e eeuw gingen vele Amelanders op walvisvangst. Vooral de walvisvaartkapiteins, de commandeurs, verdienden met deze handel veel geld. Commandeurs lieten van het verdiende geld een commandeurshuis bouwen. De muurankers geven het bouwjaar aan. Het kleine raampje boven voorkwam bij storm overdruk in de woning.

2. Dorp Sier

Aan het eind van de Badweg heeft het dorpje Sier gelegen. Sier lag aan de westkant van Ameland. Gesticht door een zekere Sierd. In het midden van de 14e eeuw lag het dorpje aan of dichtbij de kust. Bij Sier werd toen een kaap (een baken voor schepen) gemaakt. Het dorpje werd door de wandelende duinen door zand overstoven en vervolgens zorgde het water ervoor dat door afslag veel land verdween.

Op het schetskaartje (op de website) staan de twee laatste huizen van het dorpje Sier in 1665. Ook op de kaart van Pieter de la Rive uit 1731 staan de twee laatste huizen, waarvan één onder het zand verdween en de laatste in 1760 afbrandde, ingetekend.

Op de luchtfoto (op de website) uit 1950 is de huidige hoogwaterlijn te zien. (rode lijn) De rode stip geeft de ligging van de 2 laatste huizen van Sier aan. In een periode van ruim 60 jaar is de duinafslag weer fors geweest.

Vanaf 1850 kwamen na flinke stormen nieuwe overblijfselen tevoorschijn. Onder andere waterputten die later vaak als afvalputten werden gebruikt. Hierin lagen o.a. gebruiksvoorwerpen. In het museum Sorgdrager in Hollum zijn op een plank in een vitrinekast allerlei gevonden voorwerpen uitgesteld. Ook zijn er potscherven te zien.

Op de foto's op de website is te zien wat er zoal gevonden werd.

Vanaf 1945 tot 1982 zijn er 208 waterputten geteld. Omstreeks 1990 was er al zoveel van Sier in de zee verdwenen, dat het zoeken naar putten en aardewerk niet meer lonend was. Waarschijnlijk is het overstuiven van Sier al halverwege de 16e eeuw begonnen. Het verzanden van de haven, het einde van de visserij, zal uiteindelijk er voor hebben gezorgd dat het dorpje verdween. Op het strand is nu niets meer te vinden dat aan Sier herinnert. De plaats van de waterputten ligt ver weg in het Borddiep tussen Ameland en Terschelling.

3. Vuurtoren Bornrif

De vuurtoren van Ameland werd in 1880 in opdracht van Koning Willem III gebouwd. De 55 meter hoge van gietijzer gebouwde vuurtoren is een imposante verschijning op Ameland. Sinds 2005 is de toren niet meer in gebruik door de kustwacht. Nu camera's dag en nacht de kustlijn in de gaten houden hoeft de vuurtorenwachter niet meer hoog in de toren te zitten. Na 236 treden omhoog gegaan te zijn kom je boven op de omloop met een schitterend en uniek panorama. Op verschillende (van de 15) verdiepingen in de toren zijn exposities ingericht.

4. Buurtschap De Blieke (Blijke)

Op de kaart van Allan staat Blik (of Blijke) nog ingetekend. Gezien zijn ligging is De Blieke onder het zand terechtgekomen. De Blieke en Koudenburg komen nog voor in een stuk uit de 14e eeuw. Hierin staat vermeld dat de inwoners van deze buurtschappen samen met de inwoners van Hollum rechten hadden op de kweldergronden en de duinen om het vee te weiden.

5. Buurtschap Koudenburg

Koudenburg zal ook wel, net als De Blieke onder het zand terecht zijn gekomen.

6. Het Wapen van Ameland

"De Amelander Schalken zijn drie jutters. De Amelander Schalken worden afgebeeld met een balk op hun schouder en links boven een maan. Regelmatig spoelde er hout aan op het strand van schepen die voor de kust waren vergaan. Hier werd door de bevolking dankbaar gebruik van gemaakt. Maar houtdieven van Terschelling kwamen ook op Ameland om het strandhout te stelen. Dat vonden de Amelanders niet leuk. Tijdens een nacht, met heldere maan, hebben drie Amelander Jutters, drie dikke balken van het Terschellinger strand gestolen. Tussen Hollum en Ballum werd er van deze balken een galg gebouwd voor de Terschellingens."

Tekst: Informatiebord

versie 1.0 1 juni 2018

www.geografischwandelen.nl